

Handläggare
Trafikkontoret
Lotten Svedberg
Trafikplanering
Telefon: 08-508 26 215

Till
Trafiknämnden
2021-10-21
Exploateringsnämnden
2021-10-21

Handläggare
Exploateringskontoret
Madeleine Persson
Projektutveckling Västerort,
Innerstaden och Stora Projekt
Telefon: 08-508 876 06

Avtal med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Kistagången. Godkännande

Fortsatt medverkan i Tvärbanan Norr Kistagrenen. Reviderat utredningsbeslut

Förslag till beslut

1. Exploateringsnämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Kistagången, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm.
2. Trafiknämnden godkänner för egen del avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Kistagången, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm.
3. Trafiknämnden godkänner för egen del avtal avseende hantering av träd i samband med utbyggnaden av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, med AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm.
4. Trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att medverka i den fortsatta planeringen av Tvärbanan Norr Kistagrenen och genomföra utredningar till en utredningsutgift om högst 4 mkr.

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 215
Växel 08-508 27 200
lotten.svedberg@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Gunilla Glantz
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Johan Castwall
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Sammanfattning

Tvärbanans Kistagren har inom Stockholms stad delats in i sju detaljplaner varav sträckan inom Kistagången är den sjätte som bedöms kunna antas inom kort. För detaljplanen Ärvinge pågår fortfarande planarbetet. AB Storstockholms Lokaltrafik och Region Stockholm, nedan kallad SL, planerar att utbyggnaden för hela sträckan av Kistagrenen till Helenelund i Sollentuna ska vara klar till år 2024. Ett genomförandeavtal för sträckan inom Kistagången har upprättats mellan staden och SL för att reglera utbyggnaden och ansvarsförhållandena.

Bakgrund

Tvärbanans Kistagren är en utbyggnad av befintlig tvärbana. Kistagrenen sträcker sig från Ulvsunda industriområde till Helenelund i Sollentuna. Staden har genom dess tekniska förvaltningar medverkat i SL:s arbete med Kistagrenen sedan 2001, när en förstudie för val av sträckning arbetades fram.

År 2014 startade stadsbyggnadskontoret arbetet med att ta fram en detaljplan för Kistagrenen inom Stockholms stad. Detaljplanen för Kistagrenen var på samråd 2015. Efter samrådet delades detaljplanen in i sju detaljplaner inom Stockholms stad (se bild 1). Detaljplanen för delsträckan Kistagången bedöms kunna antas av stadsbyggnadsnämnden under kvartal 3 2021.

Genomförandeavtal för sträckan ska godkännas av exploateringsnämnden och trafiknämnden inför antagande av detaljplanen. Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Kistagången. Genomförandeavtalet är det sjätte av totalt sju som ska tecknas för hela sträckan inom staden.

Bild 1. Kistagrenens detaljplaneindelning i Stockholm, Sundbyberg och Sollentuna

Tidigare avtal

Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2016-06-13 (KF)

Reglerar förutsättningar för finansiering och ansvarsfördelning mellan staden och SL under planering av Tvärbanan Norr. Avtalet innebär medfinansiering med 942,6 mnkr och investeringsutgifter om 30,2 mnkr för trafiknämnden.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Norra Ulvsunda

2018-02-19 (KF)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Norra Ulvsunda industriområde.

Överenskommelse avseende fördelning och indexering av medfinansiering enligt Avtal om finansiering och samverkan för utbyggnad av Tvärbana Norr Kistagrenen inom Stockholms stad 2018-02-19 (KF)

Reglerar fördelning av utbetalningar och indexering av stadens medfinansiering av Kistagrenens utbyggnad.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Bromma flygplats 2018-04-19

(trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Bromma flygplats.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Sundbybergskopplet 2019-04-25

(trafiknämnden, exploateringsnämnden)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Sundbybergskopplet.

Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Solvalla, 2019-05-23 (Kommunfullmäktige)

Genomförandeavtalet reglerar ansvarsförhållandena mellan SL och staden vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Solvalla.

Avtal avseende genomförande av tillfällig omledning av E4, inför utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad

Avtalet syftar till att reglera förutsättningarna för genomförandet av den tillfälliga omledningsvägen och ansvarsförhållandena mellan SL och Staden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av exploateringskontoret och trafikkontoret.

Genomförandeavtalet

SL är projektägare för utbyggnaden av Kistagrenen och därmed ansvarig för alla kostnader och för framdriften av projektet. SL ska projektera, upphandla och genomföra Kistagrenen i den omfattning som framgår av detaljplaner, systemhandlingar, gestaltungsprogram och i enlighet med genomförandeavtalet (se bilaga 2) för sträckan längs Kistagången.

Detaljplanen för sträckan Kistagången ansluter till Jan Stenbecks torg i väster och sträcker sig fram till kommungränsen till Sollentuna i öster.

Genomförandeavtalet reglerar de ekonomiska konsekvenserna samt ansvarsfördelningen vid utbyggnaden av sträckan inom detaljplanen för Kistagången.

I samband med tecknandet av genomförandeavtalet har ett avtal om tillfällig nyttjanderätt tecknats som anger förutsättningarna för tillfälligt nyttjande av plats för teknikbyggnad. Se vidare under *Markåtkomst* nedan.

Bil-, cykel och gångvägar

Kistagången är ett utpekad pendlingsstråk för cykel mellan vägporten under E4 och Torshamnsgatan. Mellan Torshamnsgatan och Jan Stenbecks torg är Kistagången ett utpekad huvudstråk för cykel, se bild 2. I dagsläget sker cykling i blandtrafik längs Kistagången. Kistagången är en bussgata enligt gällande detaljplan. Olovlig biltrafik förkommer dock.

Bild 2. Huvudstråk (blått) och pendlingsstråk (rött) för cykel längs Kistagången mellan Jan Stenbecks torg och vägporten under E4

I samband med anläggandet av Tvärbanan får Kistagången en helt ny utformning (se bild 3) och allmän biltrafik ska tillåtas längs Kistagången i södergående riktning. Detta då vissa fastigheter längsmed Kistagången kräver angöring från gatan. En ny dubbelriktad cykelbana anläggs på gatans södra sida mellan Jan Stenbecks torg och Torshamnsgatan, därefter byter cykelbanan sida och fortsätter på den norra sidan förbi Arne Beurlings torg och vidare till porten under E4:an. Cykelbanan längs Kistagångens södra sida utförs med en bredd på 2,25 m samt cykelbanan längs Arne Beurlings torg utförs med en bredd på 2,5 m.

Ovanstående utformningsprinciper för Kistagången samt de föreslagna breddmåttet för cykeltrafik godkändes i samband med tecknandet av avtal om finansiering och samverkan för utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagången inom Stockholms stad (Finansieringsavtalet) 2016-06-13 (KF).

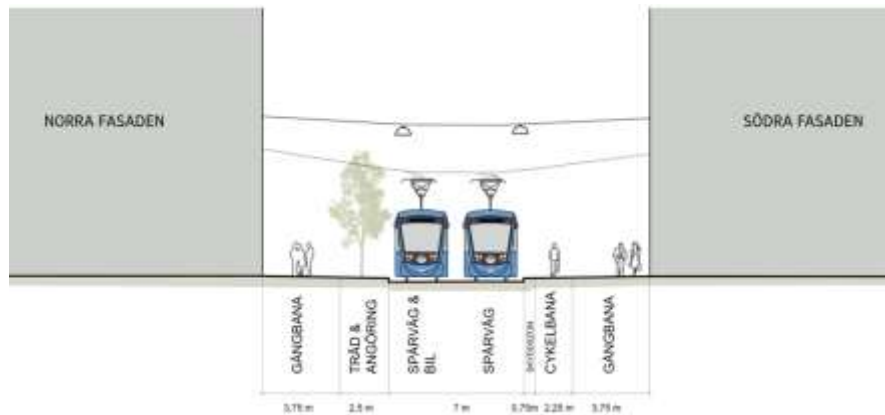

Bild 3. Kistagångens sektion efter anläggandet av Tvärbanan

Kistagången ska vara tillgänglig för gång- och cykeltrafik under hela byggtiden. Biltrafik kommer inte vara tillåten under byggtiden.

Ny sektion på Kistagången

Tidigare framtagna sektion på Kistagången enligt Finansieringsavtalet har justerats under framtagandet av detaljplanen, enligt överenskommelse mellan Staden och SL och i dialog med fastighetsägare och tomträttshavare längs Kistagången. Spåren läggs centrerat i gatan för att möjliggöra samma bredder på gångbanorna på var sida om körbanan på sträckan mellan Jan Stenbecks Torg och Torshamnsgatan. I tidigare avtalad sektion hade den norra gångbanan ett större breddmått än den södra.

Fasadinfästningar

Mellan Jan Stenbecks Torg och Torshamnsgatan ska, där fasader finns, infästningar för bärlinor för kontaktledningen och belysning placeras i fasad. SL ansvarar för att servitut och upplåtelseavtal tecknas med berörda fastighetsägare och att kontaktlinor och belysning placeras i fasad och inte i gata. För det fall överenskommelse med fastighetsägarna och tomträttshavarna inte träffas och kontaktledningsstolpar ändå behöver placeras i gata ska SL utge vite till trafikkontoret på 3 miljoner kronor per kontaktledningsstolpe som placeras i gatumark.

Spont

Breddningen av Kistagången närmast E4:ans vägport medför att en stödmur/spont behöver anläggas för att hålla upp befintlig kraftledningsstolpe närmast vägporten på den norra sidan. SL har fullt ansvar för sponten. Dock ska Staden ta över ansvaret för sponten förutsatt att ett avtal tecknas mellan Staden och Svenska kraftnät. Avtalet ska ge staden rätt till åtkomst till sponten för nödvändig tillsyn, drift och underhåll. Stadens övertagande av

sponten är också villkorat av att gestaltningen av denna uppfyller Stadens krav.

Markåtkomst

Servitut för trafikanläggningen

Staden och SL avser att teckna avtal om servitut för trafikanläggningen. Avtal tecknas efter färdigställd anläggning. Upplåtelsen är vederlagsfri.

Arbets- och etableringsområden

Efter tecknandet av genomförandeavtalet ska Staden och SL teckna nyttjanderättsavtal för de arbets- och etableringsområden som SL behöver på Stadens mark innan marken tas i anspråk för ändamålet. Upplåtelsen är vederlagsfri.

Teknikbyggnad

För att kunna bygga ut tvärbanans Kistagren på sträckan för Kistagången ska SL uppföra en teknikbyggnad. Då Staden vid senare tillfälle avser uppföra bebyggelse på samma plats är placeringen tillfällig. För detta har Staden och SL tecknat en nyttjanderätt med upplåtelse till och med 2031-12-31. Upplåtelsen är vederlagsfri.

När Staden avser att exploatera området kan teknikbyggnaden behöva omlokaliseras. Denna omlokalisering kan då komma att ske genom att befintlig teknikbyggnad på Stadens bekostnad flyttas till en annan del i detaljplanen (a1). Anledningen till att denna placering inte är möjlig redan från början är den kraftledning som står där idag men som planeras att flyttas framöver.

Helgafjäll 5

En del av fastigheten Helgafjäll 5 ligger inom Detaljplanen. Den delen är idag planlagd som kvartersmark men ska i och med Detaljplanen övergå till allmän plats. Staden äger Helgafjäll 5 men upplåter den med tomträtt till Klöver Karita AB. En överenskommelse om fastighetsreglering ska tecknas mellan Staden och Klöver Karita AB för att överföra denna del till Stadens fastighet Akalla 4:1. SL ska som intrångsersättning för det område inom fastigheten Helgafjäll 5 som enligt Detaljplanen planläggs som allmän plats betala Staden 687 500 kr. Ersättningen ska erläggas senast 2022-10-31.

Trädavtal

Ett avtal ska tecknas mellan SL och Staden avseende hantering av träd i samband med utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad. Avtalet beskriver hur befintliga träd inom staden ska hanteras i de olika områdena längs den nya dragningen av Kistagrenen, vilka regelverk som ska följas vid hantering och återplantering av träd samt hur kostnader och ansvar fördelas mellan parterna. Avtalet utgör ett komplement till genomförandeaftalen för detaljplanerna nr 4, 5, 9 och 10, som har eller ska upprättas mellan SL och Staden.

Tidplan

Den preliminära tidplanen för Tvärbana Norr Kistagrenen är följande:

- Byggskede 2017-2024.
- Sträckan längs Kistagången planeras pågå mellan 2021-2024.
- Drifttagning och trafikstart 2024 till Helenelund.

Ekonomi

Standardhöjande åtgärder

I fullmäktigebeslut från 2016-06-13 ingick åtgärder om 30,2 miljoner gällande standardhöjningar av stadens egna anläggningar i samband med utbyggnaden av Tvärbana Norr Kistagrenen. För den aktuella sträckan Kistagången ingår 15,2 av de 30,2 miljonerna som Staden ska ersätta SL med för standardhöjningar. Av de 15,2 mnkr avser 9,7 mnkr Kistagångens och Torshamnsgatans ombyggnad och 5,5 mnkr en breddning av GC-banan intill vägporten under E4:an. Vägporten behöver breddas för att rymma spårvägen.

Utbetalning av standardhöjningarna längs Kistagången sker i samband med att anläggningen överlämnas till Staden. Beloppet ska uppräknas enligt Entreprenadindex med januari 2016 som basmånad.

Utgifter för fortsatt utredningsarbete och utgifter för egen personal

Staden har arbetat med SL sedan förstudien för Tvärbana Norr Kistagrenen. SL har ansvarat för erforderliga utredningar gällande spårvägen samt utredningar för påverkan på stadens anläggningar. Staden ansvarar för kostnader för egen personal som deltar vid förhandlingar, möten, granskningar m.m. samt för konsultkostnader för utredning och medverkan i projektet. Ett utredningsbeslut togs i trafiknämnden 2016-02-04 att trafikkontoret skulle medverka i planeringen av Tvärbana Norr Kistagrenen till en kostnad om högst

7 mnkr. Då var tidplanen att Tvärbanans trafikstart till Helenelund skulle vara 2021, vilket nu har förlängts till 2024. I och med denna förlängning av tidplanen medför det även att trafikkontorets kostnader för egen personal och konsulter ökar. Kostnadsökningen bedöms till 4 mnkr som i detta ärende föreslås godkännas genom ett reviderat utredningsbeslut. Exploateringsnämndens kostnad är inte större än att beslut kan tas på delegation av kontoret.

Trafikkontorets och exploateringskontorets förslag

Kontoren föreslår att nämnderna godkänner genomförandavtalet för sträckan Kistagången. Trafikkontoret föreslår att trafiknämnden godkänner trädavtalet och den utökade utredningsutgiften.

Slut

Bilagor

1. Detaljplan för Tvärbanan Norr Kistagrenen sträckan längs Kistagången
2. Avtal avseende genomförande av del av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad, Kistagången
3. Avtal avseende hantering av träd i samband med utbyggnad av Tvärbanan Kistagrenen inom Stockholms stad